

Ochranné léčení a zabezpečovací detence

Abstrakt

V této diplomové práci se zabývám institutem ochranného léčení a zabezpečovací detence. Jelikož duševní onemocnění provázejí lidstvo od nepaměti, a tedy i práce s lidmi, kteří jimi trpí a v souvislosti s ní spáchali trestný čin nebo čin jinak trestný, bude stále aktuální. V celkovém zaměření práce poukazuji na současnou úpravu, judikaturu, často ale i na protichůdný zamýšlený účel právní úpravy a její realistický dopad v aplikační praxi. Jedná se o trestněprávní sankce, které mají ale jeden významný prvek oproti trestům, a to ten, že je zde snaha o terapeutické působení na chovance. Vzhledem k tomu, že oba instituty zasahují do základních práv člověka, považovala jsem za nezbytné uvést i zběžný pohled do zahraniční úpravy. Celá práce je podpořena rozličnou judikaturou, která podává konkrétnější pohled na zákonnou aplikaci. První kapitola je věnována obecně ochranným opatřením, která jsou srovnávána s druhou trestněprávní sankcí, a to tresty. V této kapitole je i řešena problematika znaleckých posudků. Volně na tuto kapitolu navazuje kapitola týkající se ochranného léčení samotného, která přináší bližší pohled na ukládání, výkon a druhy ochranného léčení u nás. V této části věnuji pozornost i psychiatrické literatuře. Důraz je zde kladen i na pacienty a jejich duševní onemocnění, kvůli kterým končí v ochranné léčbě, případně v zabezpečovací detenci. Následující kapitoly se zaměřují na aplikační praxi, jednak se věnuji ochranné léčbě v Psychiatrické nemocnici Bohnice a dále podávám shrnutí nedostatků, které spatřuje veřejný ochránce práv. Nezbytnost poskytnutí praktického pohledu na institut tak slouží k pochopení, zdali institut funguje v praxi tak, jak bylo zamýšleno zákonodárcem. Poslední dvě kapitoly práce jsou pak věnovány zabezpečovací detenci, která je v poměru subsidiarity k ochrannému léčení a jedná se u nás o relativně nový institut, ačkoliv například v sousedním Německu je již od 30. let. 20. století. Z tohoto důvodu v poslední kapitole podávám přehled úpravy v Německu, který může sloužit nejen jako inspirace, ale i lze z toho vyvodit kriticky, zdali je naše úprava dostatečná v porovnání s úpravou jiné země. Závěrem jsem shrnula vyvozené poznatky předchozích kapitol a osobní pohled na problematiku.